

Skörd av spannmål, ärter och oljeväxter 2003

Preliminära uppgifter för riket

Yield of cereal crops, peas and oilseed crops in 2003

Preliminary data for the whole country

I korta drag

Totalskörden av spannmål normal

Årets totala spannmålsskörd blir 5,3 miljoner ton, det visar en preliminär beräkning som baseras på intervjuer med 1 000 lantbrukare. Resultatet når inte riktigt upp till förra årets totalskörd, men är i nivå med genomsnittet för de fem senaste åren. Skördeutbytet per hektar är lågt för de höstsådda spannmålsgrödorna, särskilt för höstvetete. De låga hektarskördarna uppvägs dock av att spannmålsarealen har ökat med nästan 3 procent jämfört med föregående år.

Arealen med höstvetete var rekordstor, men alltför torrt väder i samband med sådden medförde att utsädet hade svårt att gro. Fälten med höstvetete var ofta ojämna och skörden per hektar blev den lägsta på 15 år.

Bra hektarskörd av ärter

Ärterna har liksom ifjol gett bra avkastning per hektar. Den totala skörden beräknas bli omkring 80 000 ton, vilket är ungefär i nivå med de närmast föregående årens totalskördar.

Skörden av raps och rybs har minskat något

Totalskörden av raps och rybs beräknas till 132 000 ton. Det är 17 procent mindre än förra året. Minskningen beror både på minskad odling och på något lägre skörd per hektar av vårraps.

Gerda Ländell, SCB, tfn 019-17 68 07, gerda.landell@scb.se
Olle Funcke, SCB, tfn 019-17 60 51, olle.funcke@scb.se

Statistiken har producerats av SCB på uppdrag av Jordbruksverket, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1404-5834 Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utgivet den 18 november 2003.

Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Svante Öberg, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Tabeller	6
1. Höstvetete. Skörd 2003. Preliminära uppgifter	6
2. Vårvetete. Skörd 2003. Preliminära uppgifter	6
3. Höstråg. Skörd 2003. Preliminära uppgifter	6
4. Höstkorn. Skörd 2003. Preliminära uppgifter	7
5. Vårkorn. Skörd 2003. Preliminära uppgifter	7
6. Havre. Skörd 2003. Preliminära uppgifter	7
7. Rågvete. Skörd 2003. Preliminära uppgifter	8
8. Blandsäd. Skörd 2003. Preliminära uppgifter	8
9. Ärtor. Skörd 2003. Preliminära uppgifter	8
10. Höstraps. Skörd 2003. Preliminära uppgifter	9
11. Vårrops. Skörd 2003. Preliminära uppgifter	9
12. Höstrybs. Skörd 2003. Preliminära uppgifter	9
13. Vårrys. Skörd 2003. Preliminära uppgifter	10
14. Oljelin. Skörd 2003. Preliminära uppgifter	10
Diagram	11
1. Spannmål. Totalskördar 1994-2003	11
2. Raps och rybs. Totalskördar 1994-2003	11
3. Spannmål. Grödfördelning av totalskördar 2003	12
4. Spannmål. Grödfördelning av totalskördar 2002	12
5. Spannmål. Grödfördelning av totalskördar 2001	12
Fakta om statistiken	13
Detta omfattar statistiken	13
Definitioner och förklaringar	13
Så görs statistiken	13
Statistikens tillförlitlighet	14
Bra att veta	14
Annan statistik	14
In English	16
Summary	16
List of tables	17
List of terms	17

Statistiken med kommentarer

I detta statistiska meddelande redovisas preliminära uppgifter på riksnivå om 2003 års skörd av spannmål, ärter och oljeväxter. Resultaten baseras på en rikstäckande intervjuundersökning där cirka 1 000 lantbrukare tillfrågats om skördeutfallet. Motsvarande preliminära uppgifter för län och produktionsområden kommer att publiceras i mitten av december. Resultaten baseras då på uppgifter från cirka 4 350 lantbrukare. Definitiva resultat för 2003 kommer att redovisas under våren 2004.

Totalskördar av spannmål

Totalt för riket beräknas spannmålsskörden preliminärt till 5,32 miljoner ton. Det är något mindre än totalskörden för 2002 och i nivå med genomsnittet för de fem senaste åren. Låga hektarskördar uppvägs av att spannmålsarealen har ökat med uppemot 3 procent. I diagram 1 redovisas hur den totala spannmålskörden har varierat under de senaste tio åren. Observera att diagrammen för spannmål och raps/rybs har olika skalor, se diagram 2.

I tablå 1 redovisas preliminära totalskördar för de grödor som ingår i undersökningen. Medelfelet är ett mått på de beräknade resultatens osäkerhet – ju högre medelfel desto osäkrare uppgift. Se vidare under ”Statistikens tillförlitlighet”.

I tablå 1 redovisas även den procentuella skillnaden mellan 2003 års totalskördar och motsvarande genomsnitt för de fem senaste åren. De stora procentuella skillnaderna för höstråg, höstkorn, vårraps, vårrybs och oljelin beror i första hand på att den odlade arealen har ändrats.

Tablå 1. Totalskördar 2003. Preliminära uppgifter för riket

Gröda	Total skörd ton ¹⁾	Medelfel, procent	Femårsgenomsnitt, ton ¹⁾	Skillnad, procent
Höstvete	2 026 200	1,6	1 904 700	6
Vårvete	228 600	1,9	248 300	-8
Höstråg	122 800	2,7	154 700	-21
Höstkorn	31 100	5,1	56 600	-45
Vårkorn	1 515 800	1,6	1 662 300	-9
Havre	1 095 200	2,6	1 097 400	0
Rågvete	202 200	2,4	198 600	2
Blandsäd	97 300	4,7	92 200	6
Spannmål, totalt	5 319 200	1,2	5 414 800	-2
Ärter	81 100	2,2	79 500	2
Höstraps	68 200	2,2	71 800	-5
Vårraps	51 100	1,6	38 500	33
Vårrybs	11 400	6,5	21 800	-48
Raps/rybs, totalt ²⁾	132 500	1,8	134 500	-1
Oljelin	6 600	7,8	11 100	-41

1) Vattenhalt: 15,0 procent för spannmål och ärter och 9,0 procent för oljeväxter

2) Innefattar även skörd av höstrybs

Totalskörden av höstvete uppgår till cirka 2,0 miljoner ton vilket motsvarar 37 procent av den totala spannmålsskörden. Arealen höstvete var rekordstor, men ogynnsamma förhållanden i samband med etableringen ledde till ojämna bestånd. Diagram 3-5 visar spannmålsslagens andel av totalskörden de tre senaste åren.

Totalskörden av blandsäd beräknas bli 97 300 ton. De redovisade skördeuppgifterna för blandsäd innefattar stråsådesblandningar och stråsåd/baljväxtbland-

ningar. Till viss del ingår även arealer med höstsådd spannmål som hjälpsått med vårsäd. Arealer som skördats som grönfoder har frånräknats.

Hektarskördar av spannmål

Hektarsköörden av höstvetete är 10 procent lägre än genomsnittet för de fem senaste åren och nästan 15 procent lägre än ifjol. Avkastningen beräknas på riksnivå till cirka 5 550 kg/hektar, och är den lägsta hektarsköörden av höstvetete på 15 år.

Hektarsköörden av vårvete beräknas vara i nivå med femårsgenomsnittet. Vårkornets hektarskörd är 6 procent högre än genomsnittet för de fem senaste åren. Havre har också gett en relativt hög avkastning per hektar, 7 procent högre än femårsgenomsnittet.

I tablå 2 redovisas preliminära hektarskördar för 2003, samt femårsgenomsnitt och normskörd för de aktuella grödorna. Normskördarna är beräknade utifrån en tidsserie av tidigare års hektarskördar och en trendfaktor. Se vidare under ”Bra att veta”. Högt medelfel innebär att uppgiften är osäker.

Tablå 2. Hektarskördar 2003. Preliminära uppgifter för riket

Gröda	Hektarskörd, kg/hektar ¹⁾	Medelfel, procent	Femårsgenomsnitt, kg/hektar ¹⁾	Normskörd, kg/hektar ¹⁾
Höstvetete	5 550	1,6	6 130	6 376
Vårvete	4 930	1,6	4 920	5 265
Höstråg	5 050	2,7	5 090	5 561
Höstkorn	4 840	5,1	5 210	-
Vårkorn	4 240	1,6	4 000	4 266
Havre	3 990	2,5	3 740	3 823
Rågvete	4 560	2,3	4 780	-
Blandsäd	3 690	4,7	3 200	-
Ärter	3 350	2,1	2 630	-
Höstraps	2 880	2,2	3 020	2 717
Vårraps	1 930	1,6	2 020	2 008
Vårrys	1 500	6,5	1 550	1 553
Oljelin	1 840	7,8	920	-

1) Vattenhalt: 15,0 procent för spannmål och ärter och 9,0 procent för oljevaxter

Ärter

Den totala ärtsköörden beräknas till 81 100 ton, vilket är i nivå med genomsnittet för de fem senaste åren. Skörden per hektar beräknas i genomsnitt bli cirka 3 300 kg/ha. Det är 7 procent mer än förra året och 27 procent mer än femårsgenomsnittet. Resultaten visar dock på en stor variation i skördenivå mellan olika gårdar.

Oljevaxter

Totalsköörden av raps och rys beräknas bli cirka 132 000 ton. Det är 17 procent mindre än förra året men i nivå med genomsnittet för de fem senaste åren. I diagram 2 redovisas hur den totala raps- och rybsköörden har varierat under de senaste tio åren. Observera att diagrammen för spannmål och raps/rybs har olika skalor.

Hektarsköörden av höstraps är i samma storleksordning som året innan men runt 5 procent lägre än femårsgenomsnittet. Vårraps visar en hektarskörd som också är några procent lägre än femårsgenomsnittet.

Den totala skörden av oljelin beräknas till cirka 6 600 ton. Avkastningen per hektar är liksom ifjol hög jämfört med tidigare år. Den torra och varma hösten gjorde att odlarna kunde tröska linet under bra skördeförhållanden.

Obärgade arealer

Det finns inte mycket obärgade arealer, preliminärt beräknas endast 0,3 procent av spannmålsarealen vara obärgad. Detsamma gäller raps- och rybsarealen där de preliminära beräkningarna också visar på cirka 0,3 procent obärgad areal.

Kommentarer till tabellerna

Dessa preliminära resultat redovisas endast på riksnivå. I tabellerna redovisas antal undersökningsenheter (UE) som varit underlag för beräkningarna, bärgad skörd per hektar, medelfel för hektarskörd, grödareal, total skörd samt medelfel för den totala skörden. En UE motsvarar ett jordbruksföretag. För jämförelse med tidigare år redovisas också definitiva resultat för de närmast föregående åren. Förekomst av obärgade arealer gör att hektarskörd och totalskörd blir lägre för den aktuella grödan.

Medelfelet är ett mått på den beräknade skördens osäkerhet. Ju högre medelfelet är desto mer osäker är den aktuella uppgiften. Denna preliminära beräkning för år 2003 baseras på ett mindre antal intervjuer än de definitiva resultaten för åren 1998-2002. Som en följd är medelfelen för uppgifterna avseende 2003 ofta högre än medelfelen för motsvarande uppgifter gällande 1998-2002. Se vidare under rubriken "Statistikens tillförlitlighet".

För att undvika redovisning av alltför osäkra resultat krävs att redovisad hektarskörd grundar sig på minst 20 UE. Vid färre UE ersätts skördeuppgiften i tabellen med två prickar (..).

Grödarealerna baseras på uppgifter från jordbrukare som ansökt om arealbaserat stöd 2003. De grödarealer som redovisas i detta statistiska meddelande har dock minskats med skattad areal skördad som grönfoder. Se vidare under avsnittet "Så görs statistiken".

Tabeller

1. Höstvetete. Skörd 2003. Preliminära uppgifter Hektarskörd, areal och totalskörd

1. Winter wheat. Harvest in 2003. Preliminary data
Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal UE	Hektar- skörd, kg/ha	Medel- fel, procent	Areal, hektar ²⁾	Total skörd, ton	Medel- fel, procent
2003	610	5 550	1,6	364 820	2 026 200	1,6
2002 ¹⁾	2 275	6 470	0,5	285 060	1 844 600	0,5
2001	2 415	6 040	0,7	354 040	2 137 700	0,7
2000	2 510	6 100	0,6	353 020	2 154 500	0,6
1999	1 994	6 320	0,8	209 640	1 325 800	0,8
1998	2 009	5 740	0,8	359 020	2 060 700	1,3

Vattenhalt 15,0 procent.

1) För åren 1998-2002 redovisas definitiv bärgad skörd.

2) Areal skördad som grönfoder ingår ej.

2. Vårvetete. Skörd 2003. Preliminära uppgifter Hektarskörd, areal och totalskörd

2. Spring wheat. Harvest in 2003. Preliminary data
Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal UE	Hektar- skörd, kg/ha	Medel- fel, procent	Areal, hektar ²⁾	Total skörd, ton	Medel- fel, procent
2003	236	4 930	1,6	46 380	228 600	1,9
2002 ¹⁾	1 081	4 960	0,7	54 080	268 000	0,7
2001	873	4 650	1,0	44 530	207 100	1,0
2000	857	5 100	1,4	48 150	245 400	1,4
1999	1 034	5 060	1,1	65 780	333 100	1,1
1998	604	4 820	1,8	39 020	188 000	4,4

Vattenhalt 15,0 procent.

1) För åren 1998-2002 redovisas definitiv bärgad skörd.

2) Areal skördad som grönfoder ingår ej.

3. Höstråg. Skörd 2003. Preliminära uppgifter Hektarskörd, areal och totalskörd

3. Winter rye. Harvest in 2003. Preliminary data
Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal UE	Hektar- skörd, kg/ha	Medel- fel, procent	Areal, hektar ²⁾	Total skörd, ton	Medel- fel, procent
2003	154	5 050	2,7	24 340	122 800	2,7
2002 ¹⁾	583	5 330	1,1	24 060	128 200	1,3
2001	722	5 270	1,2	34 140	180 000	1,3
2000	670	5 430	1,8	34 520	187 300	1,8
1999	522	4 790	2,0	24 510	117 400	2,0
1998	585	4 640	1,8	34 620	160 500	4,4

Vattenhalt 15,0 procent.

1) För åren 1998-2002 redovisas definitiv bärgad skörd.

2) Areal skördad som grönfoder ingår ej.

4. Höstkorn. Skörd 2003. Preliminära uppgifter**Hektarskörd, areal och totalskörd**

4. Winter barley. Harvest in 2003. Preliminary data

Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal UE	Hektar- skörd, kg/ha	Medel- fel, procent	Areal, hektar	Total skörd, ton	Medel- fel, procent
2003	34	4 840	5,1	6 420	31 100	5,1
2002 ¹⁾	115	5 390	2,2	5 040	27 200	2,2
2001	198	5 270	2,3	8 820	46 500	2,4
2000	228	5 090	2,6	11 940	60 700	2,6
1999	195	4 930	3,9	11 900	58 600	3,9
1998	191	5 360	2,5	15 950	85 400	6,5

Vattenhalt 15,0 procent.

1) För åren 1998-2002 redovisas definitiv bärgad skörd.

5. Vårkorn. Skörd 2003. Preliminära uppgifter**Hektarskörd, areal och totalskörd**

5. Spring barley. Harvest in 2003. Preliminary data

Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal UE	Hektar- skörd, kg/ha	Medel- fel, procent	Areal, hektar ²⁾	Total skörd, ton	Medel- fel, procent
2003	678	4 240	1,6	357 670	1 515 800	1,6
2002 ¹⁾	2 950	4 340	0,8	403 290	1 750 700	0,9
2001	2 773	4 140	0,9	385 690	1 595 600	0,9
2000	2 872	3 970	0,9	396 790	1 573 700	0,9
1999	3 133	3 820	0,9	470 090	1 793 900	0,9
1998	2 764	3 730	1,0	429 010	1 601 500	1,4

Vattenhalt 15,0 procent.

1) För åren 1998-2002 redovisas definitiv bärgad skörd.

2) Areal skördad som grönfoder ingår ej.

6. Havre. Skörd 2003. Preliminära uppgifter**Hektarskörd, areal och totalskörd**

6. Oats. Harvest in 2003. Preliminary data

Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal UE	Hektar- skörd, kg/ha	Medel- fel, procent	Areal, hektar ²⁾	Total skörd, ton	Medel- fel, procent
2003	613	3 990	2,5	274 750	1 095 200	2,6
2002 ¹⁾	2 412	4 100	1,2	287 680	1 180 700	1,3
2001	2 249	3 550	1,3	271 620	963 700	1,4
2000	2 413	3 960	1,0	290 820	1 151 100	1,0
1999	2 385	3 450	1,3	305 660	1 055 100	1,3
1998	2 246	3 650	1,2	311 470	1 136 200	1,6

Vattenhalt 15,0 procent.

1) För åren 1998-2002 redovisas definitiv bärgad skörd.

2) Areal skördad som grönfoder ingår ej.

7. Rågvete. Skörd 2003. Preliminära uppgifter**Hektarskörd, areal och totalskörd**

7. Triticale. Harvest in 2003. Preliminary data

Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal UE	Hektar- skörd, kg/ha	Medel- fel, procent	Areal, hektar ²⁾	Total skörd, ton	Medel- fel, procent
2003	225	4 560	2,3	44 390	202 200	2,4
2002 ¹⁾	723	5 540	0,9	30 600	169 400	1,0
2001	821	4 410	1,5	39 600	174 500	1,5
2000	751	4 600	1,3	40 690	187 300	1,3
1999	692	4 730	1,4	32 590	154 200	1,4
1998	986	4 600	1,3	66 750	307 400	2,4

Vattenhalt 15,0 procent.

1) För åren 1998-2002 redovisas definitiv bärgad skörd.

2) Areal skördad som grönfoder ingår ej.

8. Blandsäd. Skörd 2003. Preliminära uppgifter**Hektarskörd, areal och totalskörd**

8. Mixed grain. Harvest in 2003. Preliminary data

Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal UE	Hektar- skörd, kg/ha	Medel- fel, procent	Areal, hektar ²⁾	Total skörd, ton	Medel- fel, procent
2003	97	3 690	4,7	26 350	97 300	4,7
2002 ¹⁾	420	3 580	1,8	26 010	93 100	3,5
2001	393	3 230	3,3	26 510	85 600	3,3
2000	340	3 470	3,2	31 770	110 300	3,2
1999	362	2 820	4,3	33 020	93 200	4,3
1998	390	2 920	3,4	26 970	78 700	5,2

Vattenhalt 15,0 procent.

1) För åren 1998-2002 redovisas definitiv bärgad skörd.

2) Areal skördad som grönfoder ingår ej.

9. Ärter. Skörd 2003. Preliminära uppgifter**Hektarskörd, areal och totalskörd**

9. Peas. Harvest in 2003. Preliminary data

Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal UE	Hektar- skörd, kg/ha	Medel- fel, procent	Areal, hektar ²⁾	Total skörd, ton	Medel- fel, procent
2003	192	3 350	2,1	24 220	81 100	2,2
2002 ¹⁾	934	3 130	1,2	26 990	84 400	1,4
2001	933	2 860	1,3	26 650	76 300	1,4
2000	708	2 660	2,2	25 390	67 400	2,2
1999	788	2 720	2,6	30 050	81 800	2,6
1998	938	1 780	4,2	49 150	87 700	5,2

Vattenhalt 15,0 procent.

1) För åren 1998-2002 redovisas definitiv bärgad skörd.

2) Areal skördad som grönfoder ingår ej. För åren 1998 och 1999 innefattar arealuppgiften även vicker och åkerbönor.

10. Höstraps. Skörd 2003. Preliminära uppgifter Hektarskörd, areal och totalskörd

10. Winter rape. Harvest in 2003. Preliminary data
Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal UE	Hektar- skörd, kg/ha	Medel- fel, procent	Areal, hektar	Total skörd, ton	Medel- fel, procent
2003	127	2 880	2,2	23 730	68 200	2,2
2002 ¹⁾	751	2 910	0,8	31 220	90 900	0,8
2001	542	3 100	0,8	19 900	61 700	0,8
2000	534	3 250	2,2	24 870	80 900	2,2
1999	446	2 860	1,4	19 630	56 200	1,4
1998	350	2 990	1,6	23 160	69 300	4,3

Vattenhalt 9,0 procent.

1) För åren 1998-2002 redovisas definitiv bärgad skörd.

11. Vårrops. Skörd 2003. Preliminära uppgifter Hektarskörd, areal och totalskörd

11. Spring rape. Harvest in 2003. Preliminary data
Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal UE	Hektar- skörd, kg/ha	Medel- fel, procent	Areal, hektar	Total skörd, ton	Medel- fel, procent
2003	175	1 930	1,6	26 520	51 100	1,6
2002 ¹⁾	630	2 110	0,9	21 900	46 300	0,9
2001	410	1 980	1,3	13 590	26 900	1,3
2000	315	2 010	2,4	11 520	23 100	2,4
1999	633	2 040	1,6	31 270	63 800	1,6
1998	276	1 950	3,4	16 700	32 500	6,9

Vattenhalt 9,0 procent.

1) För åren 1998-2002 redovisas definitiv bärgad skörd.

12. Höstrybs. Skörd 2003. Preliminära uppgifter Hektarskörd, areal och totalskörd

12. Winter turnip rape. Harvest in 2003. Preliminary data
Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal UE	Hektar- skörd, kg/ha	Medel- fel, procent	Areal, hektar	Total skörd, ton	Medel- fel, procent
2003	6	..	..	..	..	..
2002 ¹⁾	74	1 760	2,3	1 900	3 300	2,3
2001	40	1 460	7,7	860	1 200	7,7
2000	52	1 750	7,7	1 400	2 400	7,7
1999	30	1 880	7,5	1 210	2 300	7,5
1998	54	1 630	4,7	1 470	2 400	17,6

Vattenhalt 9,0 procent.

1) För åren 1998-2002 redovisas definitiv bärgad skörd.

13. Vårrybs. Skörd 2003. Preliminära uppgifter**Hektarskörd, areal och totalskörd**

13. Spring turnip rape. Harvest in 2003. Preliminary data

Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal UE	Hektar- skörd, kg/ha	Medel- fel, procent	Areal, hektar	Total skörd, ton	Medel- fel, procent
2003	56	1 500	6,5	7 600	11 400	6,5
2002 ¹⁾	324	1 510	1,5	12 410	18 700	1,5
2001	331	1 550	2,1	10 420	16 200	2,1
2000	235	1 550	2,4	9 790	15 100	2,4
1999	468	1 670	1,9	23 780	39 800	1,9
1998	238	1 460	2,6	13 240	19 300	6,5

Vattenhalt 9,0 procent.

1) För åren 1998-2002 redovisas definitiv bärgad skörd.

14. Oljelin. Skörd 2003. Preliminära uppgifter**Hektarskörd, areal och totalskörd**

14. Oil flax. Harvest in 2003. Preliminary data

Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal UE	Hektar- skörd, kg/ha	Medel- fel, procent	Areal, hektar ²⁾	Total skörd, ton	Medel- fel, procent
2003	20	1 840	7,8	3 600	6 600	7,8
2002 ¹⁾	88	1 700	3,1	3 080	5 200	3,2
2001	141	780	7,0	4 260	3 300	7,2
2000	250	770	12,3	10 310	7 900	12,3
1999	547	950	4,3	34 170	32 500	4,3
1998	295	420	13,1	15 060	6 400	14,9

Vattenhalt 9,0 procent.

1) För åren 1998-2002 redovisas definitiv bärgad skörd.

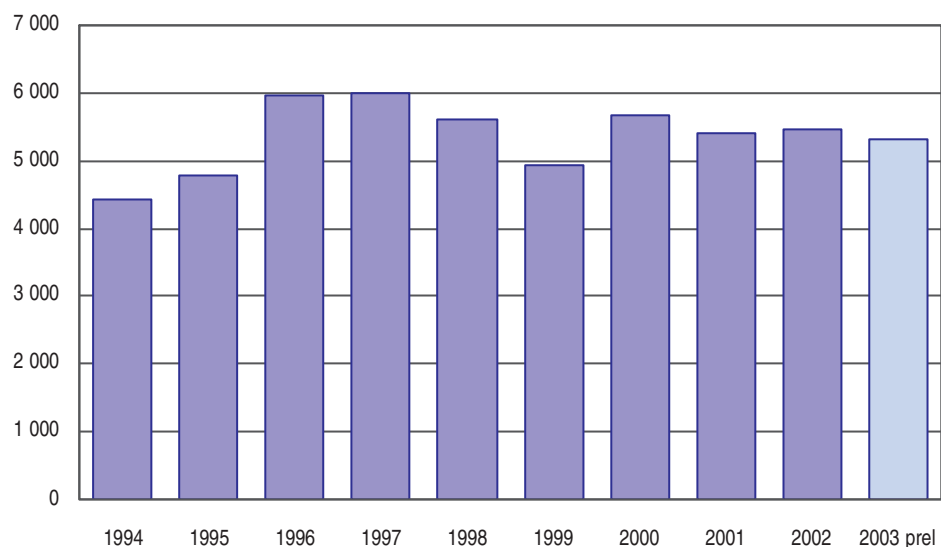
2) Areal skördad som grönfoder ingår ej.

Diagram

1. Spannmål. Totalskördar 1994-2003

1. Cereals. Total production 1994-2003

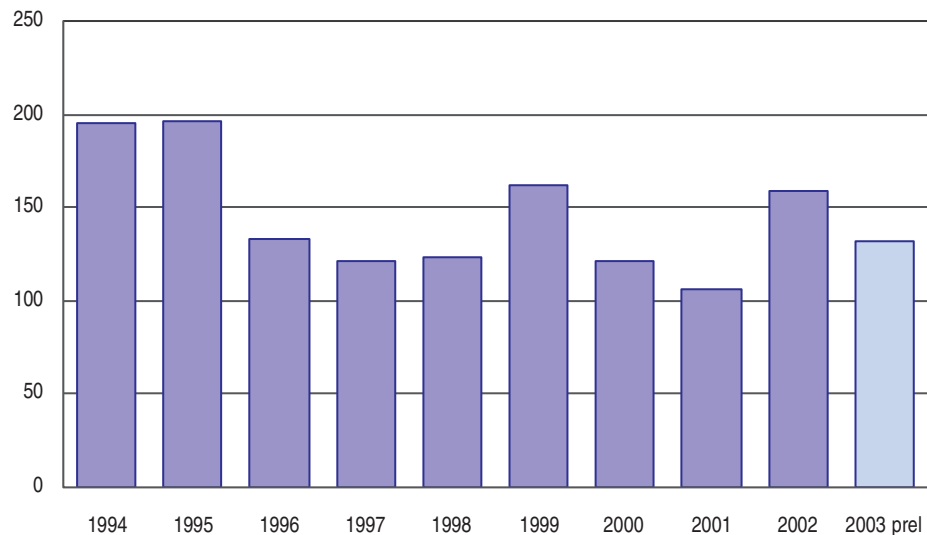
Tusentals ton

2. Raps och rybs. Totalskördar 1994-2003

2. Rape and turnip rape. Total production 1994-2003

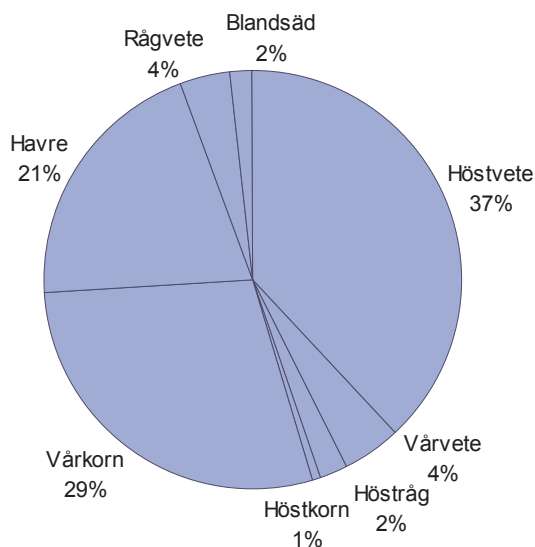
Tusentals ton

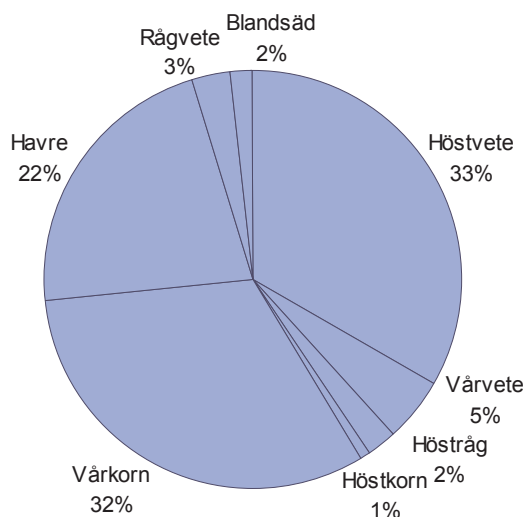
Observera att diagram 1 och 2 har olika skalor!

3. Spannmål. Grödfördelning av totalskördar 2003

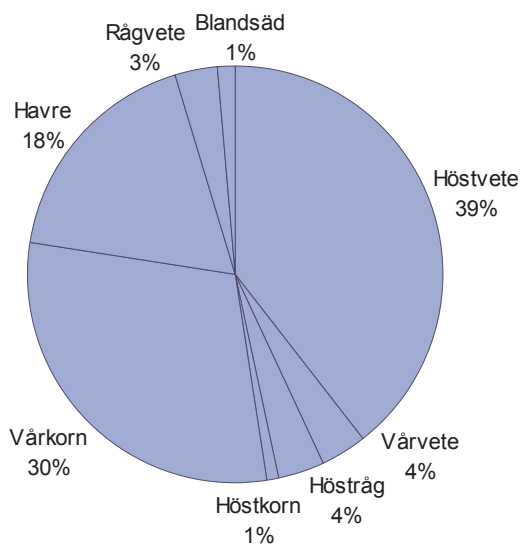
3. Cereals. Crop division of total production 2003

4. Spannmål. Grödfördelning av totalskördar 2002

4. Cereals. Crop division of total production 2002

5. Spannmål. Grödfördelning av totalskördar 2001

5. Cereals. Crop division of total production 2001

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

Definitioner och förklaringar

Skördestatistiken baseras på en urvalsundersökning med jordbruksföretag som undersökningsenheter (UE). Undersökningspopulationen för skörd av spannmål, ärter och oljeväxter utgörs av jordbruksföretag som har mer än 5,0 hektar åkermark. Som urvalsram används Jordbruksverkets administrativa stödregister, IAKS. Arealer utanför IAKS bedöms för de aktuella undersökningsgrödorna vara av liten betydelse.

Landet är indelat i skördeområden (SKO), i första hand avsedda att ligga till grund för skördestatistiken. För årets undersökning uttogs totalt 4 350 UE fördelade på 101 av rikets samtliga 106 SKO. Fem fjällbygdsområden där praktiskt taget ingen odling av spannmål, ärter eller oljeväxter förekommer har undantagits.

Var fjärde UE i urvalet tas ut för en preliminär beräkning på riksnivå. Dessa UE behandlas med förtur vid intervjuarbetet och vid den fortsatta bearbetningen vid SCB. Detta underurval av 1 087 UE utgör underlag för skattningen på riksnivå som redovisas i detta statistiska meddelande.

Genom intervjuer med jordbrukarna inhämtas uppgifter om skörden av de åtta spannmålsgrödorna, samt om skörden av ärter och oljeväxter. Med ärter avses kokärter och foderärter till mognad. Med blandsäd avses stråsådesblandningar och stråsåd/baljväxtblandningar. Här kan det även ingå arealer med delvis utvintrad höstsäd som hjälpsåts med annan gröda.

Så görs statistiken

Företag som valts ut får i mitten av augusti ett brev med information om undersökningen. Uppgiftslämnandet är frivilligt. Efter avslutad skörd i oktober - november kontaktas de uttagna lantbrukarna per telefon. Intervjuerna genomförs av SCB:s regionala intervjuare. Intervjuarbetet utförs enligt detaljerade instruktioner. Utbildning av intervjuarna sker vid lokala kurser.

Uppgifter samlas in om årets bärgade kvantiteter av spannmåls-, ärt- och oljeväxtgrödor. Även uppgifter om vilka vattenhalter kvantiteterna avser samlas in. För spannmål och ärter omräknas uppgiven kvantitet till 15,0 procents vattenhalt och för oljeväxter till 9,0 procents. Hektarskörden erhålls genom att kvantiteten divideras med gårdens grödareal.

Vid besvärliga skördeförhållanden händer det att lantbrukaren lämnar oskördad gröda kvar på fältet. Uppgifter om obärgade arealer inhämtas för samtliga undersökningsgrödor. För obärgad areal är totalskörden noll vilket leder till att den genomsnittliga hektarskörden sänks. Om den skördade kvantiteten har kasserats direkt efter skörd har totalskörden också satts till noll, men den aktuella arealen har då inte tagits med vid beräkningen av obärgad areal.

Uppgiftsblanketterna granskas först manuellt i samband med dataregistreringen. Därefter sker maskinella kontroller. Vid behov tas förnyad kontakt med uppgiftslämnarna för kompletteringar.

Grödarealerna för spannmål, raps och rybs baseras på de preliminära arealuppgifter som publicerades augusti i samband med Jordbruksverkets skördeprognos för spannmål och oljeväxter, JO 29 SM 0301. För ärter och oljelin baseras grödarealerna på Jordbruksverkets preliminära statistik om åkerarealens användning,

JO 10 SM 0202. Grödarealerna grundar sig på uppgifter i Jordbruksverkets administrativa stödutbetalningsregister, IAKS. Det innehåller gröduppgifter som lämnats av jordbrukare som ansökt om arealersättning och har minst 0,3 hektar åkermark.

I detta statistiska meddelande har de preliminära grödarealerna minskats med arealer skördade som grönfoder. Grönfoderarealerna har beräknats utifrån uppgifter som lantbrukarna lämnat i samband med intervjuerna om skördens storlek.

Statistikens tillförlitlighet

För att belysa den osäkerhet som finns i resultaten på grund av att beräkningarna grundar sig på uppgifter från ett urval av företag redovisas i tabellerna relativa medelfel för de skattade hektarskördarna och totalskördarna. I medelfelet inkluderas även effekten av andra slumpmässiga fel.

Medelfelet anges i procent av den skattade skörden. Med hjälp av medelfelet kan ett konfidensintervall beräknas. För t ex en skattad hektarskörd på 4 500 kg/ha och ett medelfel på 3,0 procent (dvs. 135 kg/ha) kan man med 95 procents sannolikhet säga att intervallet $4\,500 \pm 2 \times 135$ (dvs. 4 230 - 4 770 kg/ha) omfattar den verkliga hektarskörd.

För vissa grödor är medelfelet för totalskörd större än medelfelet för hektarskörd. Anledningen är en osäkerhet i justeringen av grödans areal med skattad areal skördad som grönfoder.

För åren 1996-1998 inhämtades uppgifter om grödarealer endast för ett urval av företag. Detta medför att även grödarealerna är behäftade med urvalsfel under dessa år.

Andelen bortfall i årets preliminära beräkning på riksnivå blev 4,8 procent (52 UE), varav vägrare 3,7 procent (40 UE).

Bra att veta

Normskördar

Med skördestatistiken för en lång följd av år som underlag beräknar SCB normskördar. Med normskörd menas den hektarskörd som man kan förvänta sig under normala väderbetingelser. Normskördar beräknas för höstvetete, vårvete, råg, vårkorn, havre, slåttervall (t.o.m. 1997), matpotatis och potatis för stärkelse. Resultaten redovisas i juni varje år i serien Statistiska meddelanden, JO 15 SM 0301. Redovisning sker för skördeområden, län, produktionsområden och riket.

Annan statistik

Preliminära uppgifter om åkerarealens användning 2003 redovisades av Jordbruksverket i april i det Statistiska meddelandet JO 10 SM 0302.

En tidig prognos för 2003 års skörd av spannmål och raps/rybs redovisades av Jordbruksverket i augusti. Den tidiga prognosen baseras på väderdata och skördarnas storlek under en längre tidsperiod och finns redovisad i JO 29 SM 0301. Här redovisas även uppdaterade grödarealer för 2003 för de aktuella grödorna.

Preliminära skörderesultat för län och produktionsområden kommer att redovisas i december i JO 19 SM 0302, nu med ett urval av 4 350 lantbrukare som undersökningsunderlag.

I december redovisas även preliminär skörd av matpotatis och potatis för stärkelse i JO 17 SM 0301.

Definitiva uppgifter om 2003 års grödarealer kommer att redovisas under våren 2004 i JO 10 SM 0401.

Definitiva uppgifter om hektarskördar och totalskördar för år 2003 kommer att redovisas under våren 2004 i JO 16 SM 0401.

Uppgifter om höstsådda arealer år 2003 publiceras i november i JO 18 SM 0301.

Elektronisk publicering

Detta statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under Statistik & fakta och på SCB:s webbplats www.scb.se under Jord- och skogsbruk, fiske. Den definitiva statistiken för tidigare år (fr.o.m. 1965) finns tillgänglig i Sveriges statistiska databaser. Åtkomst sker via www.scb.se och användandet är avgiftsfritt.

Statistiska meddelanden inom området jordbruksstatistik trycks fr.o.m. 2002 inte längre upp för distribution. I stället för att prenumerera på tryckta Statistiska meddelanden finns det möjlighet att, vid varje tillfälle som officiell jordbruksstatistik publiceras, utan avgift erhålla ett meddelande om detta per e-post tillsammans med publikationen i pdf-format. De som önskar ingå i denna form av prenumerationservice skall sända en anmälan per e-post till gunilla.thorsell@sjv.se.

Enskilda exemplar av publikationerna kan erhållas som papperskopior till ett pris av 50 kr per exemplar. Dessa kan vid varje enskilt fall beställas av Marjatta Niemi tfn: 036 – 15 59 34, fax: 036 – 34 01 96, post: Jordbruksverket, 551 82 Jönköping, e-post: marjatta.niemi@sjv.se.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild Beskrivning av statistiken under SCB:s webbplats.

In English

Summary

This report provides preliminary results for the year 2003 for the yield per hectare and total production of cereal crops, peas and oilseed crops. The results are presented for all of Sweden.

Cereals, peas and oilseed crops

Total production of cereal crops for the whole country is estimated at 5.32 million tons. This is almost equivalent to the average for the previous five years. A decline in the yields per hectare of winter sown cereals was to some extent compensated for by increasing crop areas.

The total production of winter wheat is estimated at 2.0 million tons. This is equivalent to about 37 per cent of the total production of cereal crops. Areas under cultivation for winter wheat fluctuate very much due to weather conditions in the autumn of the previous year. Favourable weather in the autumn 2002 offered good opportunities for sowing winter crops. However, dry conditions persisted too long, and caused a negative impact on the crop development.

Total production of peas is estimated at 81 100 tons, which does not differ very much from the average for the previous five years.

The 2003 harvest of rape and turnip rape is estimated at about 132 000 tons. Compared to the previous year, this is a reduction of 17 per cent. This drop is due to both lower yields per hectare of spring rape and a reduced cultivation of rape and turnip rape. The total production of oil flax is estimated at 6 600 tons.

Since 1998, statistics on crop yields for cereals, peas and oilseed crops have been based entirely on an interview survey. The sample of the survey of 2003 consists of 4 350 survey units. The selected farms are a random sample from throughout the country. These preliminary results are based on a subsample of 1 087 survey units. These units receive priority in the survey and in the subsequent data processing at Statistics Sweden. The survey was carried out in October and November. Information was requested for total farm production in tons of these crops and their average moisture content. Yields per hectare at the farm level are calculated by dividing the total production by the crop areas of the farm. The total production was calculated from data on yield per hectare; area statistics were calculated from preliminary data on usage of arable land in 2003. These area data are based on figures from the administrative database for agricultural subsidies, IACS. Crop areas cut as green fodder have been excluded.

The tables show the number of observations, yield per hectare in kg, total production in metric tons and crop areas. Standard errors are given for the yield per hectare and total production.

List of tables

1. Winter wheat. Harvest in 2003. Preliminary data	6
2. Spring wheat. Harvest in 2003. Preliminary data	6
3. Winter rye. Harvest in 2003. Preliminary data	6
4. Winter barley. Harvest in 2003. Preliminary data	7
5. Spring barley. Harvest in 2003. Preliminary data	7
6. Oats. Harvest in 2003. Preliminary data	7
7. Triticale. Harvest in 2003. Preliminary data	8
8. Mixed grain. Harvest in 2003. Preliminary data	8
9. Peas. Harvest in 2003. Preliminary data	8
10. Winter rape. Harvest in 2003. Preliminary data	9
11. Spring rape. Harvest in 2003. Preliminary data	9
12. Winter turnip rape. Harvest in 2003. Preliminary data	9
13. Spring turnip rape. Harvest in 2003. Preliminary data	10
14. Oil flax. Harvest in 2003. Preliminary data	10

List of terms

Antal UE	Number of survey units
Areal	Area
Blandsäd	Mixed grain
Grönfoder	Green fodder
Havre	Oats
Hektarskörd	Yield per hectare
Hela riket	The whole country
Höstkorn	Winter barley
Höstraps	Winter rape
Höstrybs	Winter turnip rape
Höstråg	Winter rye
Höstvete	Winter wheat
Län	County
Medelfel	Standard error
Obärgad areal	Area not harvested
Oljelin	Oil flax
Oljeväxter	Oilseed crops
Produktionsområde	Production area
Rågvete	Triticale
Spannmål	Cereals
Standardtal	Standard value
Total skörd	Total production
Vårrops	Spring rape
Vårtrybs	Spring turnip rape
Vårvete	Spring wheat
Ärter	Peas